

>Dronkers en de gemengde school

>De inschrijftermijn voor de tweede ronde van [Onderwijsbewijs](#) is net gesloten. Na de 19 miljoen uit 2008 stopt de overheid nog eens 10 miljoen in experimenteel onderzoek naar 'wat werkt' in het onderwijs. De verwachtingen zijn hooggespannen: eindelijk komen we los van de argumenten die met name op emotie gebaseerd zijn, en weten we ook op grond van zo zuiver mogelijke waarneming welke aanpakken betere of slechtere onderwijsresultaten opleveren. Je zou verwachten dat 'het onderwijsveld' (scholen, overheid, begeleiders, ouders, etc.) zit te springen om echte resultaten, harde bewijzen, en niet het zoveelste ideologisch geïnduceerde praatje (meestal voor eigen parochie). De felle reacties op [Jaap Dronkers' onderzoek](#) naar effecten van klassensamenstelling op leerlingresultaten verbazen mij daarom nogal. We trappen met zijn allen met open ogen weer in de val: we willen veel te graag een bepaald resultaat uit zulk onderzoek zien. En als resultaten daar niet bij aansluiten, dan klopt het onderzoek niet, of erger nog: dan is de onderzoeker een charlatan met een dubbele agenda. Wetenschap bestaat echter bij uitstek uit het krijgen van resultaten die je niet verwacht. Alleen dan word je gedwongen je theorieën en hypothesen opnieuw tegen het licht te houden. En nog beter te kijken wat er nu eigenlijk aan de hand is. Dat is altijd moeilijk, en soms zelfs pijnlijk, als je je eigen stokpaardjes daarvoor moet opgeven. Wat we dus moeten doen, is niet de onderzoeker afserven, maar zelf nagaan hoe het kan dat die onderzoeker deze gegevens vindt. Een heel valide argument is bijvoorbeeld dat 'leesvaardigheid van 15 jarigen' een nogal beperkte indicator voor 'onderwijsresultaat' is. Culturele en sportieve vorming hoor daar ook bij, evenals leren samenwerken, persoonlijke ontplooiing en voor mijn part groeien in zelfvertrouwen. Maar hoeveel scholen (en ouders, beleidsmakers, media) doen nu werkelijk zelf hun best om die vormen van 'resultaat' inzichtelijk te maken? Zijn niet vrijwel alle scholen vooral gericht op citoscores (PO), examencijfers en slagingspercentages (VO)? En welke boodschap zenden ze daarmee uit? 'Kennismaken met andere culturen' is allemaal erg leuk, maar je toetsresultaten op wiskunde, Engels, Nederlands, dat is waar het echt om gaat. Hoeveel verschilt die boodschap van het uitgangspunt dat Dronkers voor zijn onderzoek heeft genomen? Zolang leraren, leidinggevendenden, beleidsmakers en journalisten nog niet aan die zelfreflectie toe zijn, vrees ik dat die tientallen miljoenen voor Onderwijsbewijs weggegooid geld zullen zijn.